

Schwarz-Schilling: Istorija je na strani onih koji se vraćaju kući

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU, Christian Schwarz-Schilling, danas je povratnicima u Drvar rekao da bi se mehanizmi za pomoć posebnim grupama povratnika mogli primijeniti i primijeniće se i drugdje, kako bi svi od njih imali od koristi, te da je istorija na njihovoj strani.

U govoru pred Opštinskim vijećem Drvara, u kojem se osvrnuo na brojna pitanja koja se tiču povratka i pomirenja, visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU ocijenio je napredak postignut u oblasti povratka; istakao inicijativu koju je pokrenuo sa ciljem poboljšanja uvjeta u Srebrenici; te uporedio današnje uvjete u Drvaru sa onima kada je prvi put posjetio ovu opštinu, prije cijelog jednog desetljeća.

Schwarz-Schilling je rekao da je u proteklih 12 godina u povratak uloženo jako puno truda i da je postignut velik napredak. Međutim, jasno je dao do znanja da ne smatra da je postignut dovoljan napredak u smislu samoodrživosti tog procesa te da je stoga potrebno uložiti dodatne napore.

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU rekao je da je Srebrenica poseban slučaj jer je u njoj počinjen genocid. "Ali mehanizmi koji su definisani i uspostavljeni kako bi se pomoglo povratnicima u Srebrenicu mogu se primijeniti i ovdje u Drvaru i u drugim mjestima u Bosni i Hercegovini," rekao je.

Schwarz-Schilling također je objasnio šta namjerava uraditi za povratnike u Srebrenicu.

"Sljedeće sedmice moj Ured će okupiti predstavnike državnih, entitetskih i opštinskih agencija i njihovih međunarodnih

partnera kako bi se postigao dogovor o najefikasnijim načinima za, na primjer, uklanjanje birokratskih prepreka koje sprečavaju povratak, kao što su problemi kada je riječ o dostupnosti zdravstvene i socijalne zaštite,” rekao je. “Također razmatramo programe koji mogu pomoći u privlačenju investicija u tom području kako bi se osiguralo otvaranje prijeko potrebnih radnih mjesta.”

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU skrenuo je pažnju na važnost tekuće ekonomske pomoći Srebrenici i procesu povratka generalno. “Ekonomska pomoć u Srebrenici ali i u svim drugim krajevima Bosne i Hercegovine predstavlja nezamjenljiv stub održivog povratka. To nije sporedan, nego praktičan preduvjet za dostojanstven život građana,” rekao je.

Schwarz-Schilling je istakao da su, kada je prvi put posjetio Drvar kao međunarodni medijator – a sljedeće sedmice biće tačno deset godina od tada – okolnosti bile sasvim drugačije i da u opštinskom vijeću nije bio dobrodošao.

“Načelnik Drvara u to vrijeme glatko je odbijao svaki razgovor o povratku. Rekao je da to nije u okviru njegove nadležnosti. Ja sam stoga razgovarao s njegovim zamjenikom, iako ni on nije bio puno susretljiviji,” rekao je visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU.

“Ja sam tvrdio da svi građani imaju neotuđivo pravo da se vrate u svoje domove. Međutim, taj princip nisu prihvatili ni načelnik niti njegov zamjenik. Naši razgovori nisu donijeli rezultate,” rekao je Schwarz-Schilling u svom obraćanju, dodavši da su ubrzo nakon njegove posjete u centru grada namjerno zapaljene 22 kuće u vlasništvu raseljenih porodica.

“Takav početak nije nimalo obećavao,” nastavio je gospodin Schwarz-Schilling. “No, ljudi su se ipak vratili u Drvar. Istorija je bila na strani onih koji su se vratili u svoje domove i onih koji su ih nakon povratka prihvatili.”

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU govorio je o

fizičkoj opasnosti kojoj su povratnici u Drvar bili izloženi te se posebno osvrnuo na napad na Mileta Marčetu, bivšeg načelnika te opštine, koji je i sam bio prisutan tokom obraćanja visokog predstavnika.

“Potrebno je mnogo vremena da se promijene način razmišljanja i osjećanja kod ljudi,” nastavio je Schwarz-Schilling. “Ali nastavljen je proces koji je započet 1997. godine, u kojem je sve više građana prihvatilo pravo na povratak i prigrlilo proces pomirenja.”

“On neće biti okončan dok svi građani ove zajednice ne ostvare sva svoja prava, ekonomska, socijalna i politička. Zločini iz prošlosti i dalje imaju negativan uticaj na sadašnjost, u pogledu stvarnih i primjećenih predrasuda, u pogledu nepovjerenja i isključivanja.”

“Moramo se suočiti sa ovom činjenicom kako bi osigurali da ne izgubimo zamah koji je postignut prije nekoliko godina kada je ostvaren najveći stepen povratka,” rekao je visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU, istakavši da je Drvar zajednica koja pokazuje koliko je moguće uraditi, bez obzira na to koliko su početne okolnosti bile obeshrabrujuće.